

POSTANOWIENIE

17 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 17 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.
przeciwko R. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K., P. M., E. M. i K. S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. M. i E. M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 19 grudnia 2022 r., I ACa 459/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża P. M. i E. M. kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Poznaniu na rzecz rad. pr. A. Z. 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, powiększone o należną stawkę podatku od towarów i usług, kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanym z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w Koninie zasądził solidarnie od R. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., P. M., E. M., K. S. na rzecz Bank spółki akcyjnej w W. 1 228 829,63 zł z odpowiednio określonymi odsetkami;

oddalił powództwo w pozostałym zakresie; oddalił wniosek pozwanych o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia.

Wyrokiem z 19 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu uchylił ww. wyrok w punkcie 1, 3 i 4 stosunku do R. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., zniósł postępowanie w stosunku do tego pozwanego za okres od 1 grudnia 2017 r. do dnia ogłoszenia zaskarżonego wyroku i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Koninie do ponownego rozpoznania; zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 w stosunku do pozostałych pozwanych ten sposób, że w miejsce zasądzonych tam należności zasądził solidarnie od nich na rzecz powoda 1 228 710,99 zł z odsetkami, a w pozostałym zakresie oddalił powództwo; oddalił apelację tych pozwanych w pozostałym zakresie.

W skardze kasacyjnej pozwani P. M. i E. M., jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazali na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem skarżących skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej

oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Wywody zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzają się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że przy jego ferowaniu popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

O kosztach pełnomocnika z urzędu orzeczono na podstawie § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Jacek Grela

[S.J.]

[a.f.]